

Editorial

Cu siguranță, profesorul american Keith Hitchins a fost și va rămâne multă vreme de acum încolo istoricul american care și-a dedicat o mare parte a activității sale științifice cercetării migăloase și extrem de documentate a unor capitole importante din istoria modernă a României. Retragerea sa oarecum discretă, în Câmpiile Elizee, la 1 noiembrie 2020, când părea că mai are de oferit lucrările sintetice la care lucrase în ultimii ani, a întristat lumea istoricilor de pretutindeni. Pentru cei care l-am cunoscut și ne-am bucurat de generozitatea sa intelectuală și umană, golul a rămas și după trecerea timpului.

Între centrele universitare românești cu care profesorul Keith Hitchins a avut strânse legături se numără și Târgu Mureșul. L-am avut în mijlocul studenților noștri, cu prilejul examenului de licență al absolvenților de la specializarea Istorie-Engleză în vara anului 2001, l-am reîntâlnit într-o atmosferă festivă în anul 2005, când Universitatea „Petru Maior” a inițiat conferirea titlurilor de *Doctor Honoris Causa* tocmai cu Domnia Sa, l-am primit cu aceeași amicitie la conferințe și mese rotunde, în 2003 și în 2006. Dar dincolo de atmosfera oficială întâlnirile cu profesorul Keith Hitchins au reprezentat de fiecare dată un prilej de a fundamenta o legătură umană, de a descoperi bogăția intelectuală a distinsului invitat, de a asculta frânturi dintr-o poveste de viață, marcată mai ales de întâlnirile sale nu doar cu cercetători de o parte și de alta a Atlanticului, ci și de forța prieteniei care transcende orice frontieră.

Este poate motivul pentru care am dorit să-i aducem un omagiu și în această formă, a dedicării unui număr din publicația gestionată de colectivul de istorie din cadrul Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade”, chiar dacă este inerent ca emoția să se împletească cu acuratețea științifică. Mărturisim că acest proiect editorial a avut în vedere dorința de a reuni reprezentanți ai acelor centre universitare din România și din Republica Moldova, unde pașii profesorului Hitchins au ajuns, mai ales după anul 1990. Din păcate, proiectul nu s-a finalizat așa cum a fost el gândit pe hârtie, poate situația contemporană complicată în care ne aflăm cu toții a făcut ca o parte din invitațiile transmise să nu mai poată fi onorate.

Dar rămâne prețuirea pe care cu siguranță i-o purtăm toți cei care l-am cunoscut și cărora destinul ne-a hărăzit șansa de a învăța câte ceva de la Domnia Sa, despre istorie, dar și despre lumea în care trăim. Cu siguranță, nu ne vom întâlni niciodată cu toții, dar este cert că facem parte dintr-o listă foarte lungă de colegi, prieteni, doctoranzi de pe mai multe meridiane ale globului.

În încheierea acestui editorial, inserez un mic fragment dintr-un text despre profesorul Keith Hitchens, publicat în urmă cu 18 ani, o amintire care mă emoționează și acum, despre valoroasa sa bibliotecă personală: „8 februarie 1996, în jurul orei 9 p.m., când am ajuns la locuința profesorului Keith Hitchens, forțați și de curiozitatea, nici măcar disimulată de a-i vedea biblioteca. Probabil că poate părea cam straniu, dar asta a fost în esență: o vizită într-o bibliotecă. Nimic din exteriorul casei, sinonimă ca arhitectură cu celelalte din cartierul „universitarilor” nu părea să ne avertizeze de ineditul ce se instalase înăuntru. Îl întrebam în mașină, atenționată de numărul de volume din biblioteca sa, dacă își găsește ușor cărțile în întreaga casă, fără ajutorul unui catalog. Mi-a răspuns afirmativ, dar într-o manieră destul de laconică, așa că n-am știut că secretul se afla în compartimentarea foarte riguroasă a spațiului, ce predispunea chiar la admirație biblioteconomică. Am descoperit acest lucru la fața locului, cu ajutorul lui.

Mai întâi- garajul, ce-și părăsise rosturile inițiale și devenise „camera de istoria României”. Pereții toți, străjuiți de rafturi de bibliotecă, la fel ca și spațiul din interior, evocau ambianța unui depozit din bibliotecile publice; doar biroul, amplasat într-un colț, mărturisea că întregul teritoriu era proprietatea unui singur cititor. Regăseam, grupată cronologic, aproape întreaga istoriografie română dedicată epocii moderne și contemporane a României, chiar și ultime apariții, precum câteva semnate de Al. Zub, Z. Ornea, V. Pușcaș etc. Exemplara sa pasiune pentru istoria Transilvaniei se confirma prin prezența acolo, într-o casă din Urbana-Champaign, a volumelor de documente, a cărților lui David Prodan, alături de ediții din Xenopol, Iorga, colecții întregi de reviste, anuare ale muzeelor și institutelor de istorie, lucrări despre istoria Basarabiei și a Bucovinei, dicționare, enciclopedii, chiar albume despre România. Nu știu când anume mirarea din mine a devenit fascinație, apoi bucurie. Mă simțeam dintr-odată explicabil de acasă”¹.

Corina Teodor

---

¹ Corina Teodor, *Keith Hitchens și pasiunea unei vieți: istoria României*, în „Studia Universitatis Petru Maior”, seria Historia, Târgu Mureș, 4, 2004, p. 234.